

Bruk av delte og selvkjørende kollektivtransporter i nærmiljøet: hva synes befolkningen?

21. juni 2021

CICERO Senter for klimaforskning
P.B. 1129 Blindern, 0318 Oslo
Telefon: 22 00 47 00
E-post: post@cicero.oslo.no
Nett: www.cicero.oslo.no

CICERO Center for International Climate Research
P.O. Box 1129 Blindern
N-0318 Oslo, Norway
Phone: +47 22 00 47 00
E-mail: post@cicero.oslo.no
Web: www.cicero.oslo.no

Title: Bruk av delte og selvkjørende kjøretøy i norske boligområder: hva synes innbyggerne?

Authors: Tom E. Julsrud, Steffen Kallbekken

Financed by: Norges Forskningsråd, Enova, OBOS, Ruter og Skagerak Energi

Project: ENABLE og UPSCALE

Project Manager: Steffen Kallbekken og Tom E. Julsrud

Keywords: Bærekraftig transport, selvkjørende transporter delingsøkonomi,

Abstract:

Language of Report: Norsk

Innhold

1	Introduksjon	4
2	Datagrunnlag og metode	7
	2.1 Datainnsamling og analyse	7
	2.2 Demografisk profil	8
3	Resultater	10
	3.1 Bruk av Nabohjelp	10
	3.2 Organisert og uorganisert deling	12
	3.3 Tilfredshet med deling i borettslag	15
	3.4 Bildeling	16
	3.5 Selvkjørende kollektivtransporter	18
	3.6 Reiser og deling under Covid-19-pandemien	20
4	Oppsummering og konklusjon.....	23
	Vedlegg: Spørreskjema.....	25

1 Introduksjon

Persontransport med bil er en av de viktigste kildene til utslipp av gasser og partikler som bidrar til klimaendringene. Det bidrar også til lokale luftforurensninger, fortetninger i trafikken og allokering av arealer som kunne vært benyttet til andre formål. I boligområder der en gir mindre rom for bilbruk, kan mer rom frigis til fellesarealer og «grønne» lunger, noe som har vist seg å ha stor betydning for innbyggernes helse og livskvalitet (Kruize et al. 2019). Velutviklede møteplasser er dessuten avgjørende for å øke sosial integrasjon og bygge sosial kapital i lokalmiljøer (Kavanaugh and Patterson 2001). Å legge til rette for grønne boligområder med lavere bruk av privatbiler er derfor en viktig strategi for å styrke miljømessig bærekraft, helse og livskvalitet.

I de senere årene har det vært en økende interesse for å «deprivatisere» bruk av transportmidler og andre gjenstander gjennom å legge til rette for mer deling, utlån og gjenbruk. Innenfor flere områder har det blitt utviklet digitale systemer som gjør dette lettere og mer tilgjengelig enn før. Dette omtales ofte som «delt konsum» eller «samarbeidskonsum» og det antas å kunne ha stor betydning for å redusere miljøbelastninger og klimautslipp knyttet til transport, bruk av verktøy, klær, tur- og sportsutstyr og annet (Botsman and Rogers 2011; Wahlen and Laamanen 2017).

I en transportsammenheng knyttes dette først og fremst til bruk av bildeling og samkjøringsordninger som en erstatning for privat bilhold. Flere studier har vist at slike ordninger kan være effektive for å redusere omfanget av bilkjøring, dersom det suppleres med god tilgang på alternativ transportinfrastruktur (Amatuni, Ottelin and Steubing 2020). Et betydelig antall bildelingsordninger tilbys i dag av ulike operatører og brukerfelleskap i de fleste Europeiske byer. I Norge er det 11 større tilbydere av bildelingsordninger (2018-

tall) som totalt disponerer over 7000 kjøretøy og har mer enn 200 000 registrerte brukere (George and Julsrud 2018).

En sentral visjon for byplanleggere og transportforskere har vært at innbyggerne i større grad kan konsumere «mobilitet som en tjeneste» (Mobility as a Service) i stedet for kontinuerlig innkjøp og bruk av egne kjøretøy (Goodall, Fishman and Bornstein 2017; Aarhaug 2017). Bildelingsordninger blir her en brikke i et større integrert nettverk av tjenester som til sammen vil gi de reisende et sømløst system for mobilitet. Slike ordninger er under utprøving blant annet i Norge og Finland (Ydersbond et al. 2020).

En tilstøtende trend som har fått betydelig oppmerksomhet de siste årene er utvikling av selvkjørende biler og busser (Fehrer et al. 2018; Saujot, Brimont and Sartor 2018). Dette er ordninger der avanserte tekniske systemer i kjøretøy og omkringliggende nettverk legger til rette for ulik grad av autonom kjøring og navigasjon (Brimont, Saujot and Sartor 2017). Koblet til systemer med delte og integrerte transporter kan selvkjørende lavutslippsbiler tenkes å gjennomføre reiser mer effektivt og med lavere utslipp enn det som gjøres i dag. Et integrert og automatisert system for kollektiv transport kan gjøre at delte biler sammen med sykler, gange og kollektivtransporter tar hånd om folks mobilitetsbehov slik at eierskap av bil etter hvert blir overflødig. Spesielt i storbyregioner forventes det at et system med integrerte, delte kjøretøy vil gi et brukervennlig og bærekraftig transporttilbud for innbyggerne (KPMG 2018). Autonome kollektivtransporter (AKT) har et potensial for å redusere samlede utslipp, og i beste fall kan det også gi økt mobilitet til grupper som kan ha utfordringer i et system basert på privatbilisme, f eks funksjonshemmede, barn og eldre. Det er imidlertid betydelig usikkerhet knyttet til hvilken effekt selvkjørende (autonome) og delte transporter vil ha for klima og miljø. På den ene side er det tekniske utfordringer knyttet til hvor fullautomatiske denne typen systemer kan bli, og om de faktisk vil redusere bruk av privatbiler. Studier basert på trafikkmodeller indikerer at en fremtidig utvikling av kombinert mobilitet med selvkjørende kjøretøy kan gjøre at bil utkonkurrerer sykkel, gange og kollektivtrafikk og dermed bidra til økte i stedet for lavere utslipp (Ekspertutvalget 2019). På den andre side er det også et spørsmål om folk er villige til å ta i bruk et slikt nytt transporttilbud. Kvantitative studier gjort i Storbritannia, Australia og USA har indikert at interessen for ta i bruk selvkjørende biler i stor grad varierer blant innbyggerne (Hudson, Orviska and Hunady 2019; Schoettle and Sivak 2014). Disse studiene gir ikke nødvendigvis noe dekkende bilde av situasjonen i Norge, men de indikerer at selv om mange nok ser fordeler knyttet til sikkerhet, utslippsreduksjoner og

energibruk, er det andre som er bekymret for manøvreringsevne i trafikken, teknologisvikt og personvern.

Veksten i bruk av bildelingsordninger i Norge indikerer at interessen for å prøve deprivatiserte ordninger for konsum av bilreiser er stor, selv om det er usikkert i hvilken grad dette vil redusere faktisk bilbruk over tid. Det er imidlertid gjort få studier i Norge, når det gjelder bruk av selvkjørende biler i lokalmiljø, og vi vet lite hva vanlige innbyggere mener om dette. I denne rapporten dokumenteres resultater fra en surveyundersøkelse blant medlemmer av OBOS og brukere av appen Nabohjelp. Informantene ble spurt om sine holdninger til trafikk, miljø og deling generelt, samt syn på fremtidig bruk av selvkjørende transporter i deres boområder.

Hensikten med denne rapporten er å gi et innblikk i hva medlemmene i OBOS og brukerne av Nabohjelp synes om bruk av delte og selvkjørende biler i sitt nabolag, og i hvilken grad de kan tenke seg å bruke dette som en erstatning for egen bil. Utover dette vil vi også kartlegge omfanget av deling på ulike andre områder og i hvilken grad Covid-19 situasjonen har hatt betydning for mobilitet og deling generelt. Dette er et utvalg som ikke vil være fullt ut representativt for hele befolkningen, men som likevel gi en pekepinn på hva folk i Osloområdet og de store byene mener om dette.

Vi skal i neste kapittel gå nærmere igjennom de data som er samlet inn og demografisk profil på respondentene. I resultatdelen vil vi presentere analyser innenfor følgende tema: Bruk av Nabohjelp-appen; organisert og uorganisert deling; tilfredshet med tilrettelegging for deling i lokalmiljøet; interesse for selvkjørende kollektivtransporter; interesse for å leve uten bil, og; Covid-19 pandemiens betydning for reiser og deling.

Dette arbeidet er ment som en generell oversikt, og en plattform for videre arbeid i prosjektet. Det er således i stor grad deskriptive analyser som presenteres, mens mer inngående analyser av materialet vil bli publisert i faglige artikler og konferansebidrag.

Rapporten er skrevet av Tom Julsrud og Steffen Kallbekken.

Takk til Amalie Melbø og Markus Bjølgerud hos OBOS for avgjørende hjelp med gjennomføring av spørreundersøkelsen, og til Marianne Aasen ved CICERO for hjelp med utforming av spørreskjema.

2 Datagrunnlag og metode

2.1 Datainnsamling og analyse

Undersøkelsen var nettbasert og distribuert til OBOS-medlemmer og brukere av appen Nabohjelp fra midten av februar til starten av april gjennom deres respektive nyhetsbrev, samt lenke til undersøkelsen fra appen Nabohjelp. Undersøkelsen ble gjennomført anonymt, og ingen personopplysninger ble samlet inn. Respondentene fikk imidlertid mulighet til å registrere telefonnummer eller epostadresse for å delta i trekning av gavekort, i et separat skjema som var godkjent av Nasjonal samfunnsvitenskapelig datatjeneste (meldeskjema 929341).

Vi mottok 867 fullførte besvarelser pluss 236 ufullstendige. I analysene har vi tatt med kun de som har fullført hele undersøkelsen.

Den totale populasjonen for undersøkelsen er alle medlemmer i OBOS i Norge og brukere av Nabohjelp som utgjør anslagsvis 133 000 brukere over hele landet¹. Sett i forhold til dette er undersøkelsen ikke representativ i alle henseender, og det er en sterk overvekt av respondenter i Osloområdet (Tabell 2.1.1)

Tabell 2.1.1 Bosted. Prosent

	Frekvens	Prosent
Oslo	674	77,8
Bergen	38	4,4
Hamar	12	1,4
Fredrikstad	17	2
Tønsberg	39	4,5
Stavanger	13	1,5
Trondheim	24	2,8
Ålesund	10	1,2
Annet	35	4
Na	1	0,1
Total	863	99,7

¹ <https://nye.obos.no/dette-er-obos/nyheter/koronafast-flere-tusen-tilbyr-hjelp-i-nabohjelp-app>

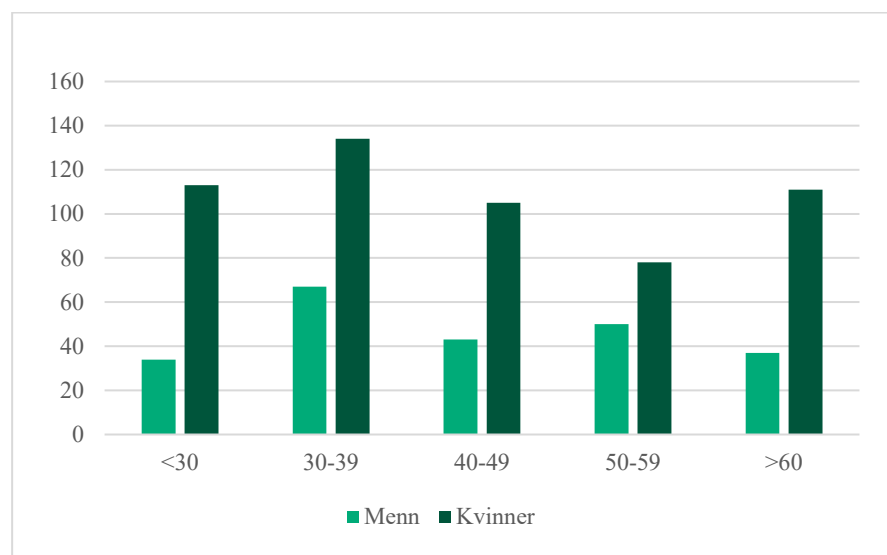
Utvalget er likevel såpass stort at det antagelig gir et ganske godt bilde av OBOS medlemmer i Oslo, og til en viss grad også Oslos befolkning som sådan (brukere av Nabohjelp som ikke nødvendigvis er medlemmer i OBOS). Dette kommer vi nærmere inn på nedenfor.

2.2 Demografisk profil

Det er en overvekt av kvinner i undersøkelsen, med knapt 30 prosent menn. Som vist i tabell 2.2.1 er imidlertid fordelingen på kjønn nokså jevnt fordelt i alle alderskategorier (figur 2.1.1). Generelt er det en nokså høy andel i den eldste alderskategorien og spesielt for kvinner.

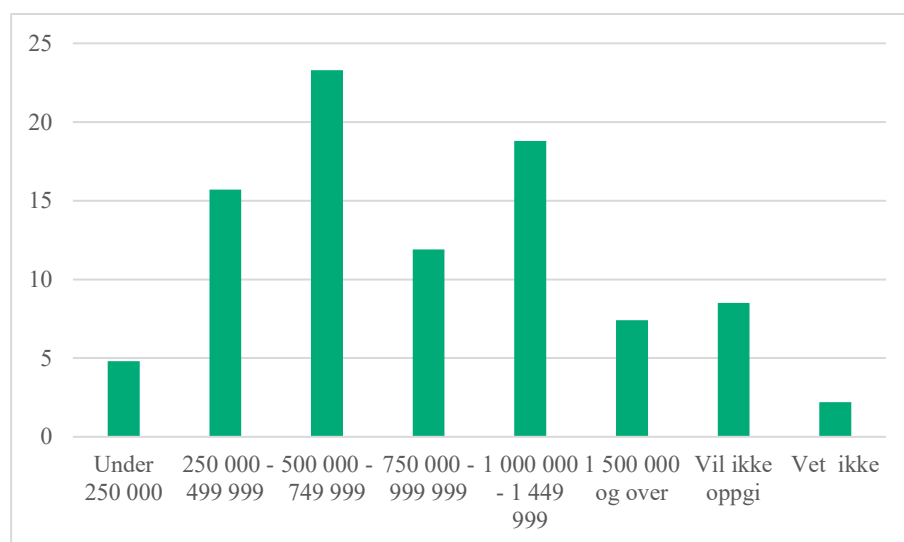
Tabell 2.2.1 Kjønn. Prosent

	Frekvens	Prosent
Mann	258	29,8
Kvinne	581	67,1
Annet	4	0,5
Na	23	2,7
Total	866	100

Figur 2.1.1 Kjønn og alder (abs. Tall)

Undersøkelsen omfatter husholdninger i alle inntektsgrupper (figur 2.2.2), men med en viss overvekt av respondenter med høyere utdanning (Tabell 2.2.2). Om lag 9 prosent har innvandrerbakgrunn (tabell 2.2.3), dvs at de selv eller noen av foreldrene er innflyttere til Norge.

Figur 2.2.2 Inntekt

Tabell 2.2.2. Utdanningsnivå. Prosent.

	Frekvens	Prosent
Grunnskole	25	2,9
Videregående	149	17,2
Universitet inntil 3 år	247	28,5
Universitet, 4 år eller mer	436	50,3
Total	857	99
System	9	1
	866	100

Tabell 2.2.3 Andel med innvandrerbakgrunn. Prosent.

	Frekvens	Prosent
Innvandrer-bakgrunn	76	8,8
Ikke innvandrer-bakgrunn	767	88,6
Vet ikke	1	0,1
Vil ikke oppgi	9	1
Total	853	98,5

3 Resultater

Vår gjennomgang av resultatene er delt inn i fire hovedtema: Bruk av Nabohjelp (3.1), organisert og uorganisert deling (3.2), tilfredshet med deling i borettslag (3.3), bildeling (3.4), autonome kollektivtransporter (3.5) og reiser og deling under Covid-pandemien (3.6).

3.1 Bruk av Nabohjelp

OBOS har utviklet en eget mobil-app som gjør det enkelt for privatpersoner å organisere deling, utlån, tjenesteutveksling o.a lokalt. Over 60 prosent av respondentene har lastet ned Nabohjelp-appen (tabell 3.1.1), og av disse er det om lag hver tredje som har benyttet den i løpet av det siste året (tabell 3.1.2). Langt de fleste har gjort dette kun en gang. En liten gruppe, ca. 6 prosent, kan anses å være aktive brukere av denne appen som har brukt denne forholdsvis regelmessig. Siden undersøkelsen også favner alle typer Nabohjelp-brukere er imidlertid ikke dette nødvendigvis OBOS-medlemmer.

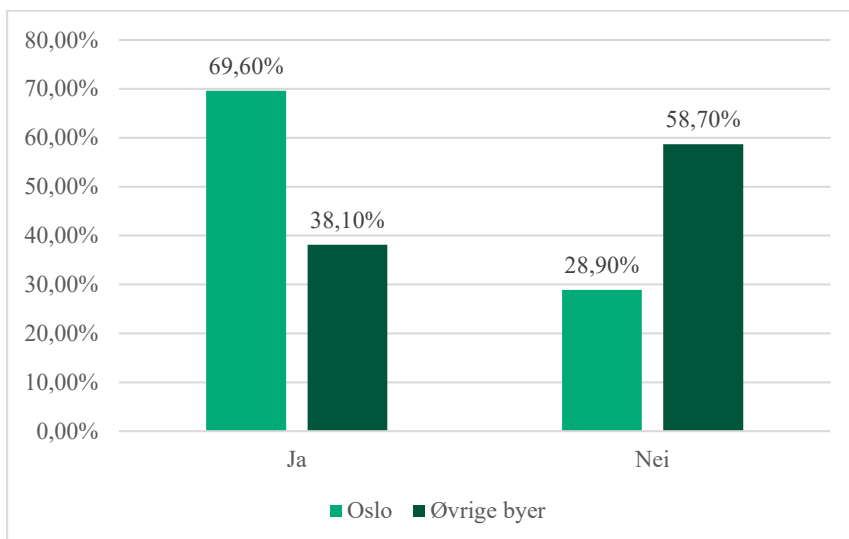
Tabell 3.1.1. Nedlasting av Nabohjelp-app

	Frekvens	Prosent
Ja	542	62,6
Nei	306	35,3
Vet ikke	16	1,8
Total	864	99,8

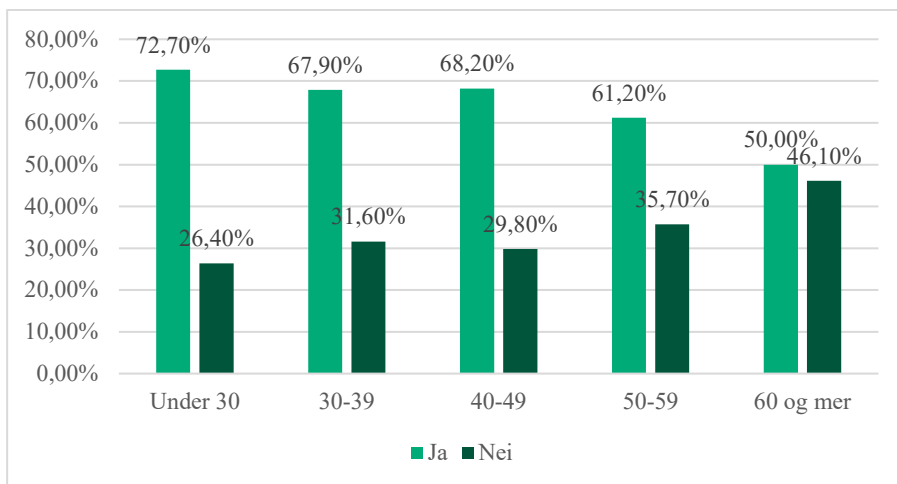
Tabell 3.1.2. Bruk av Nabohjelp-app det siste året og kjønn (N=542)

	Frekvens	Prosent
Aldri	312	36
1-2 ganger	156	18
3-4 ganger	28	3,2
5-6 ganger	11	1,3
7 ganger eller mer	14	1,6
Vet ikke/husker ikke	21	2,4

Det er en tydelig overvekt av brukere i Oslo og yngre som bruker denne (figur 3.1.1). For de under 30 er det over 70 prosent som har lastet ned appen, men dette synker til 50 prosent for de i den eldste alderskategorien på over 60 år (figur 3.1.2). I hvilken grad respondenter har innvandrerbakgrunn har lite å si for interessen for å ta i bruk Nabohjelp.

Figur 3.1.1 Nedlasting av Nabohjelp-app og bosted

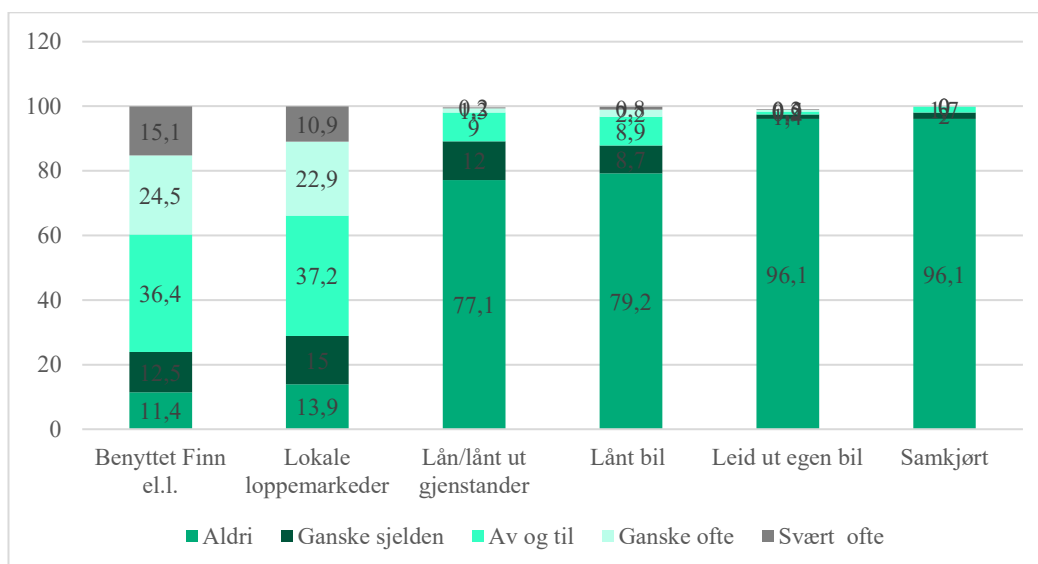

Figur 3.1.2 Nedlasting av Nabohjelp-app og alder

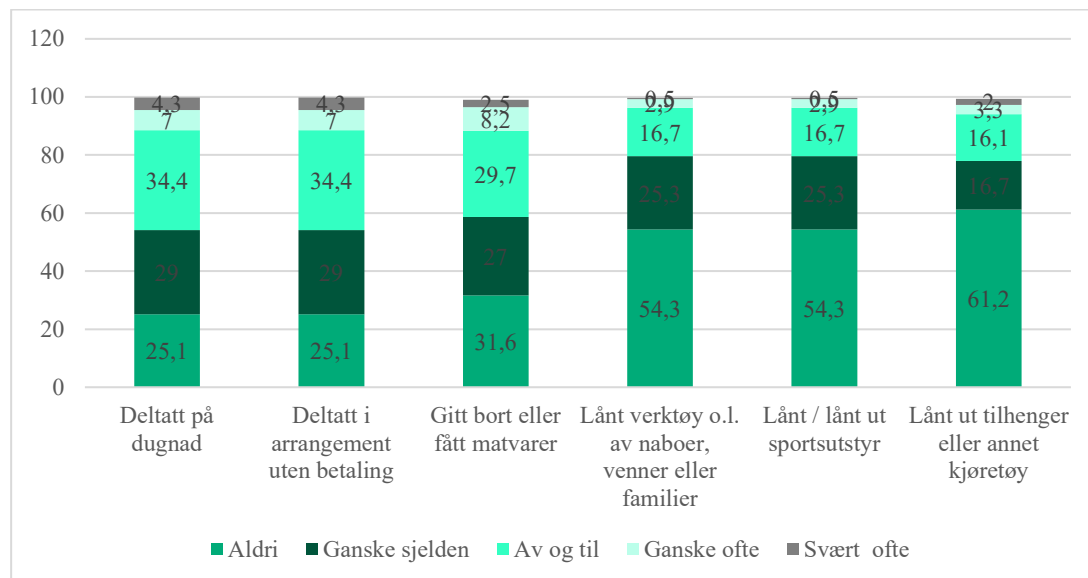
3.2 Organisert og uorganisert deling

Det finnes en god del ulike formaliserte ordninger for å dele, gi bort og dele organisert via formelle organisasjoner eller gjennom mobil-apper. En av de eldste ordningene er loppemarkedene, og ca hver tredje respondent har gjort dette siste året (figur 3.2.1). Dette til tross for at dette var vanskelig å organisere de seks forutgående månedene for undersøkelsen på grunn av pandemien. Mest utbredt av disse ordningene er imidlertid bruk av salg og vareutvekslingstjenesten Finn, som nær 40 prosent bruker ofte eller svært ofte. De ulike bildelingstjenestene er relativt lite benyttet, men dette kan også skyldes pandemien.

Figur 3.2.1 Bruk av app-baserte låneordninger siste år. Formelle ordninger. Prosent

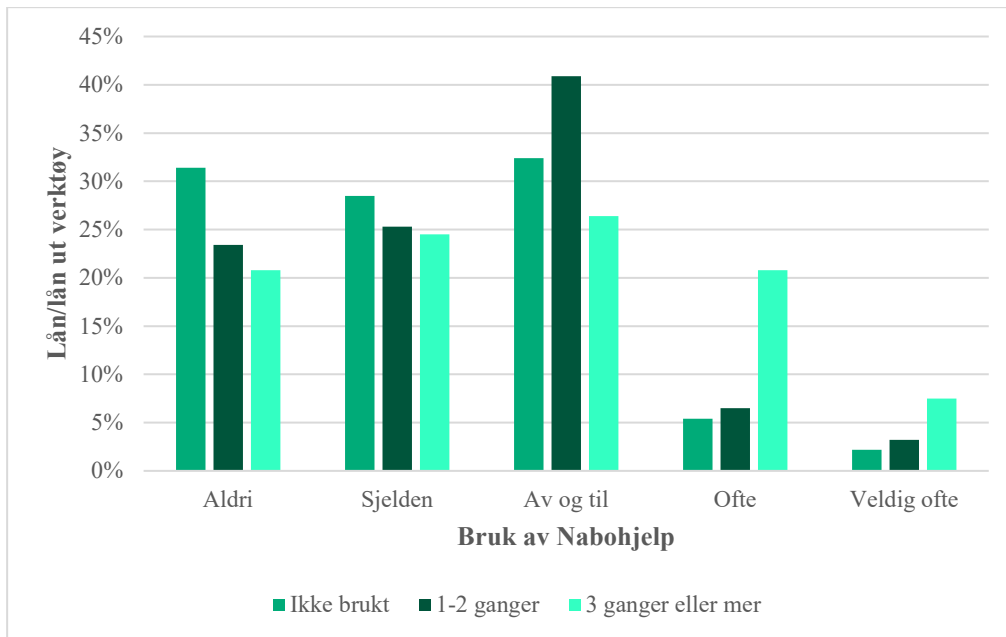

Det er lang tradisjon for uformell deling og lån av gjenstander mellom naboer, venner og familie. Spesielt vanlig er det å delta på dugnader, delta på arrangementer uten betaling og gi bort/få matvarer, og over 40 prosent har tidvis gjort dette (figur 3.2.2). Blant de som har lastet ned og bruker Nabohjelp, er det flere som ofte eller svært ofte låner ut verktøy og utstyr innenfor lokalområdet eller hos familie og venner (figur 3.2.3), og det samme gjelder for deling av mat (figur 3.2.4). Tendensen er imidlertid ikke svært sterk, så mye deling skjer uten bruk av denne appen. Det er også slik at flere typer uformell deling er mer vanlig hos de med innvandrebakgrunn, spesielt mat, sportsutstyr og deltakelse på felles arbeid og arrangementer uten betaling (tabell 3.2.1).

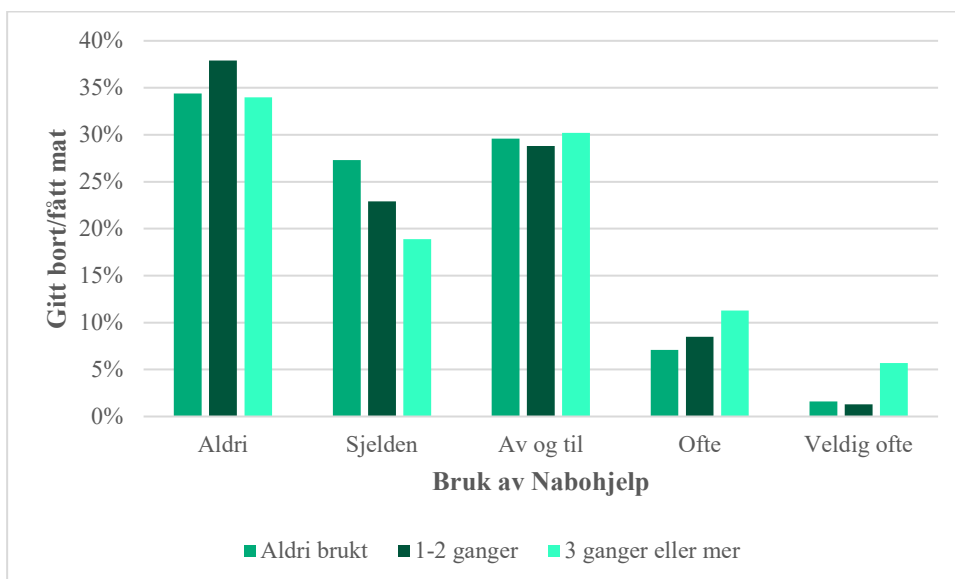
Figur 3.2.2 Uformell deling blant venner, familie og naboer

	Mat			Sportsutstyr			Felles aktiviteter		
	Innvandrere	Ikke innvandrere	% Diff.	Innvandrere	Ikke innvandrere	% Diff.	Innvandrere	Ikke innvandrere	% Diff.
Aldri	22,4 %	32,9 %	-10,5 %	47,4 %	55,2 %	-7,8 %	21,1 %	25,3 %	-4,2 %
Sjelden	23,7 %	27,1 %	-3,4 %	18,4 %	25,7 %	-7,3 %	25,0 %	29,2 %	-4,2 %
Av og til	27,6 %	30,5 %	-2,9 %	27,6 %	16,0 %	11,6 %	36,8 %	34,5 %	2,3 %
Ofte	15,8 %	7,5 %	8,3 %	3,9 %	2,9 %	1,0 %	5,3 %	7,2 %	-1,9 %
Svært ofte	10,5 %	1,8 %	8,7 %	2,6 %	0,3 %	2,3 %	11,8 %	3,7 %	8,1 %
	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 3.2.1 Uformell delingsaktiviteter hos personer med og uten innvandrerbakgrunn

Figur 3.2.3 Bruk av Nabohjelp-app og utlån/lån av verktøy og utstyr blant venner, naboer og familie. Prosent

Figur 3.2.4 Bruk av Nabohjelp-app og lån/deling av matvarer blant venner, naboer og familie Prosent

3.3 Tilfredshet med deling i borettslag

I en del borettslag er det lagt til rette for deling i form av byttestasjoner, gjenbruksstasjoner, etc. På spørsmål om de er tilfreds med eksisterende ordninger der de bor svarer 43 prosent ja, og 24 prosent at de ikke vet (tabell 3.4.1). En av tre er ikke tilfreds og 67 prosent ønsker at borettslaget la bedre til rette for deling (tabell 3.4.2). Det er spesielt kvinner og personer i yngre årsklasser som kan tenke seg flere slike ordninger, og det er flere i Oslo enn i de øvrige byene (figur 3.4.1).

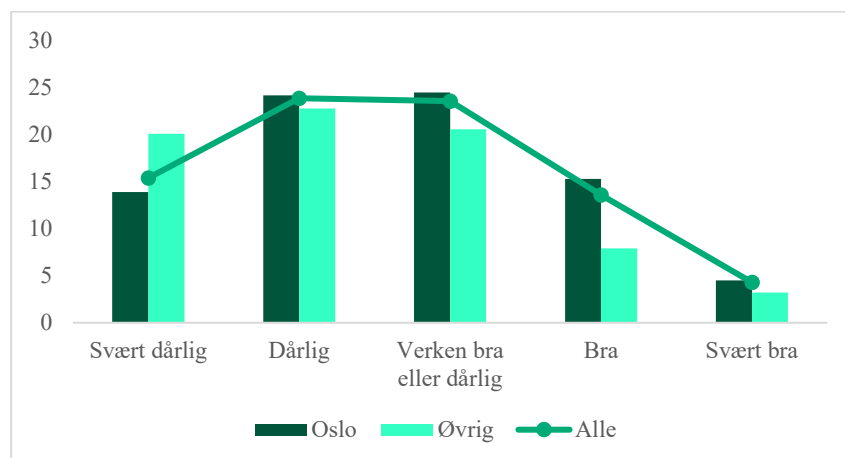
	Frekvens	Prosent
Ja	375	43,3
Nei	282	32,6
Vet ikke	204	23,6
Total	861	99,4

Tabell 3.3.1. Finnes det ordninger for å låne eller dele gjenstander i ditt borettslag, sameie eller boområde?

Tabell 3.3.2. Kunne borettslaget legge til rette for mer deling?

	Frekvens	Prosent
Ja	582	67,2
Nei	52	6
Vet ikke	230	26,6
Total	864	99,8

Figur 3.3.1. Hvor godt mener du det er lagt til rette for deling av gjenstander og tjenester i ditt borettslag, sameie eller boområde? Oslo og øvrige byer Prosent

3.4 Bildeling

Totalt bor 57 prosent av informantene i en husholdning med bil. Blant de som eier egen bil er det 5,3 prosent som er medlem i en bildelingsordning, mens 20,6 av husholdningene uten bil er medlem (tabell 3.3.1). Det viser at bildeling i dag i stor grad benyttes som en erstatning for bil enten fordi en ikke har mulighet, råd eller lyst til å eie selv. Totalt er det 11,8 prosent av husholdningene som benytter seg av bildeling.

Mulighetene for å oppskalere bruken av bildeling som et alternativ til privatbil ser ut til å være tilstede: Omtrent hver tredje av dagens bilister indikerer at de kan tenke seg å erstatte sin privatbil med en bildelingsordning dersom det blir lagt til rette for dette (tabell 3.3.2). Det er større andel av de yngre som kan tenke seg dette (figur 3.3.1).

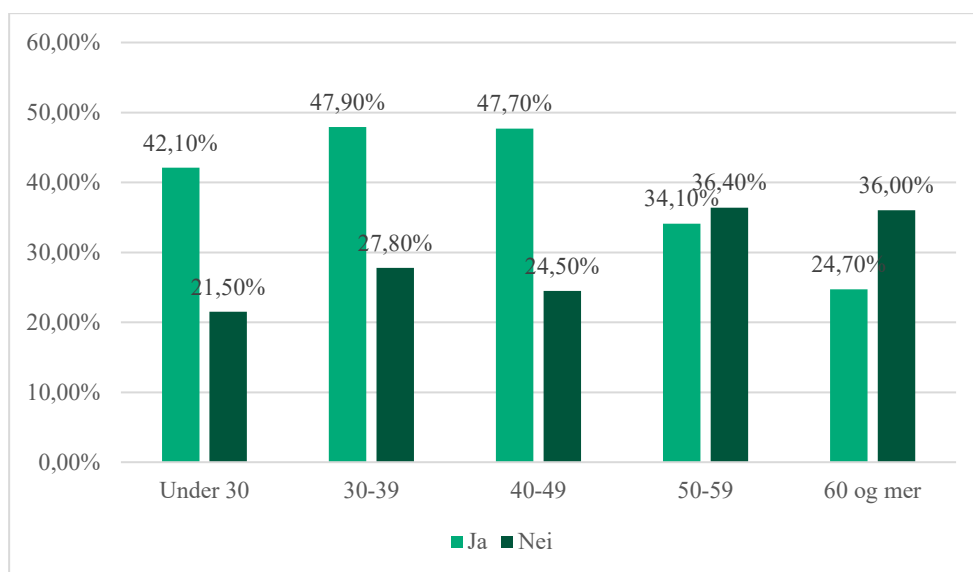
Tabell 3.4.1 Bilhold og medlem i bildelingsordning

	Medlemskap i bildelingsordning			Total
	Ja	Nei	Vet ikke	
Eier egen bil	5,3 %	94,3 %	0,4 %	100 %
Eier ikke egen bil	20,6 %	78,3 %	1,1 %	100 %
	11,8 %	87,5 %	0,7 %	100 %

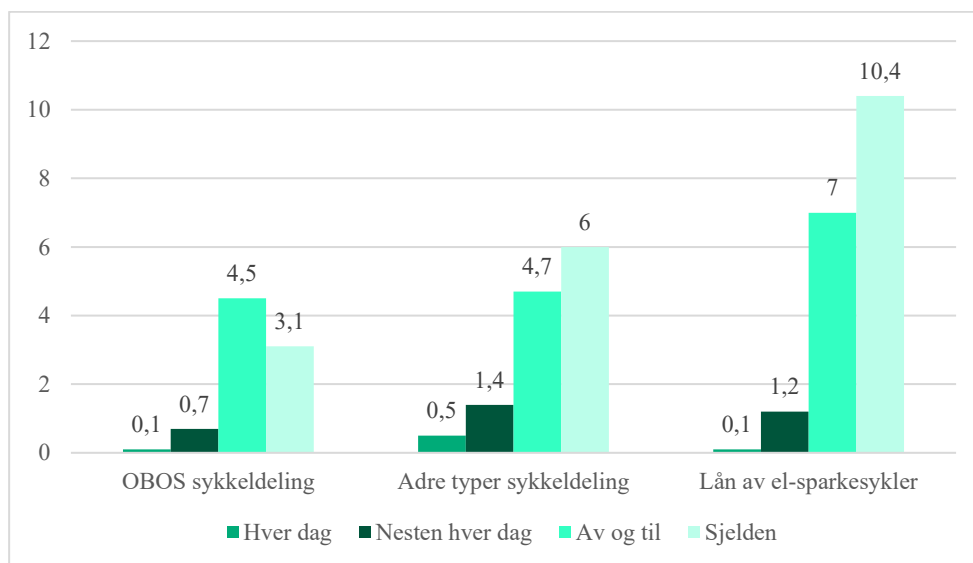
Tabell 3.4.2 Bilhold og interesse for å erstatte privatbil med bildelingsordning. Prosent.

	Villig til å erstatte privat bil med bildelingsordning			Total
	Ja	Nei	Vet ikke	
Eier egen bil	32,4 %	38,2 %	29,4 %	100 %
Eier ikke egen bil	51,4 %	16,5 %	32,1 %	100 %
	40,4 %	28,8 %	30,8 %	100 %

Figur 3.4.1 Interesse for å erstatte privatbil med bildelingsordning og alder. Prosent

Figur 3.4.3 Bruk av ulike typer sykkeldeling. Prosent

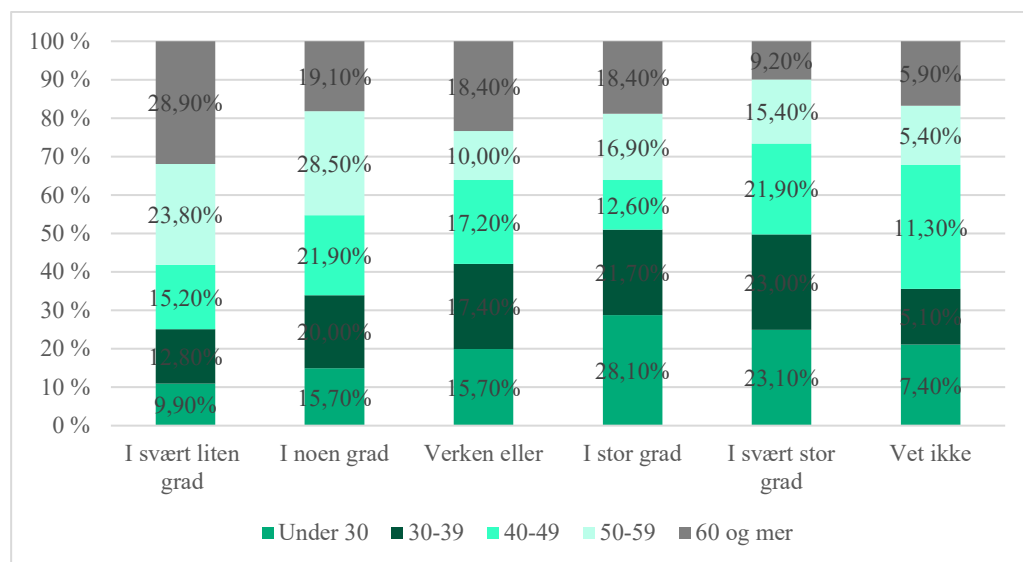
Det er lagt til rette for deling av sykler i flere av OBOS sine borettslag, og OBOS har også en egen sykkeldelingsordning. Vi ser at denne ordningen i gjennomsnitt benyttes ofte eller av og til av ca 5 prosent av respondentene (figur 3.3.3). Dette er noe lavere enn hva som er tilfelle for andre typer sykkeldeling. Her må det understrekes at det trolig er store lokale variasjoner knyttet til tilgang på denne typen ordninger i lokalområdet.

3.5 Selvkjørende kollektivtransporter

Som nevnt innledningsvis forventes selvkjørende transporter å spille en stor rolle i fremtidens kollektivtransportsystem. Undersøkelsene viser at interessen for dette er moderat; om lag 37 prosent er i stor eller svært stor grad interessert i å bruke dette på sine daglige reiser, mens om lag like mange ikke er interessert (tabell 3.5.1). Gruppen som ikke vet er imidlertid nokså stor på 19 prosent. Generelt er menn mer positive enn kvinner, og yngre er langt mer positive enn eldre (figur 3.5.1).

Tabell 3.5.1. Interesse for å bruke selvkjørende kollektivtransporter på daglige reiser

	Frekvens	Prosent
I svært liten grad	164	18,9
I noen grad	178	20,6
Verken eller	140	16,2
I stor grad	168	19,4
I svært stor grad	156	18
Vet ikke	60	6,9
Total	866	100

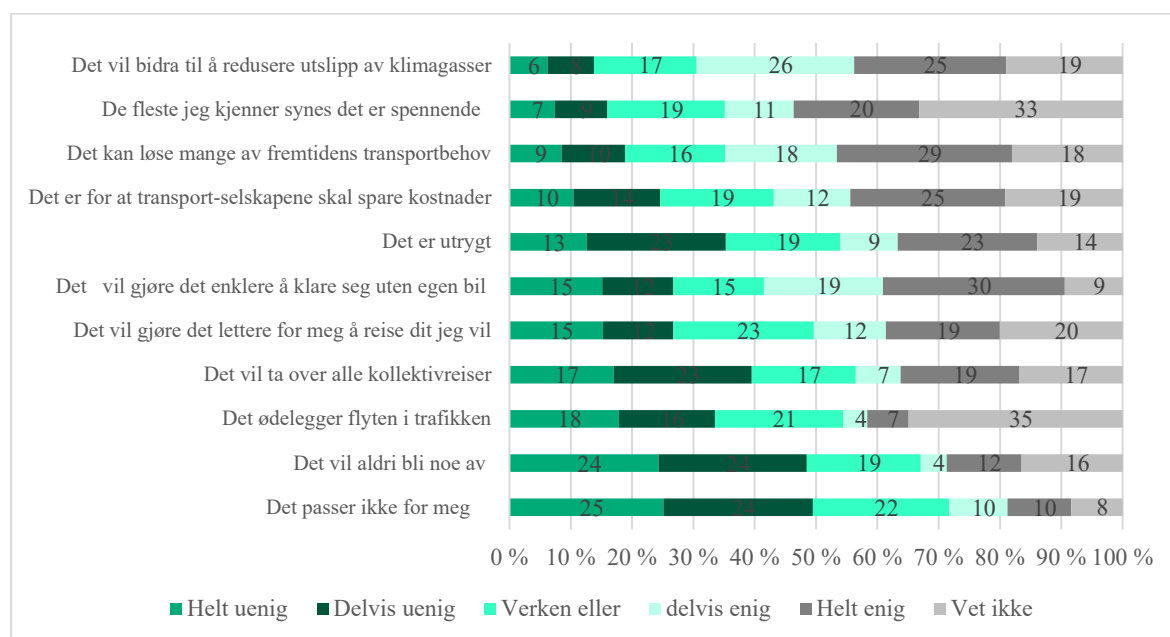
Figur 3.5.1. Interesse for å bruke selvkjørende kollektivtransporter på daglige reiser og alder. Prosent

Rett under 20% tror delte kollektivtransporter kan bedre transporttilbudet der de bor, mens nesten 40% er skeptiske til dette (tabell 3.5.2). Dette repliserer dermed i stor grad spørsmålet på om de kunne tenke seg å benytte seg av et slikt tilbud.

Det er stor grad av usikkerhet omkring betydningen av dette i fremtiden. Relativt mange (45 prosent helt eller delvis enig) tror at det kan bidra til reduksjon i utslipp av klimagasser, og at det kan løse fremtidens transportbehov (31 prosent helt eller delvis enig) (figur 3.5.2). En av tre mener det er utrygt og omtrent like mange at transportselskapene gjør dette for å spare penger. De fleste tror imidlertid at dette vil bli noe av (halvparten er helt eller delvis uenig) og like mange mener at det kan passe for dem (50 prosent er uenig i at det ikke passer for dem).

Tabell 3.5.2. I hvilken grad mener du at selvkjørende kollektivtransporter kan bedre transporttilbudet i ditt nabolag i fremtiden?

	Frekvens	Prosent
I svært liten grad	164	18,9
I liten grad	174	20,1
Verken eller	123	14,2
I stor grad	146	16,9
I svært stor grad	111	12,8
Vet ikke	147	17
Total	865	99,9

Figur 3.5.2. Holdninger til selvkjørende kollektivtransporter. Prosent

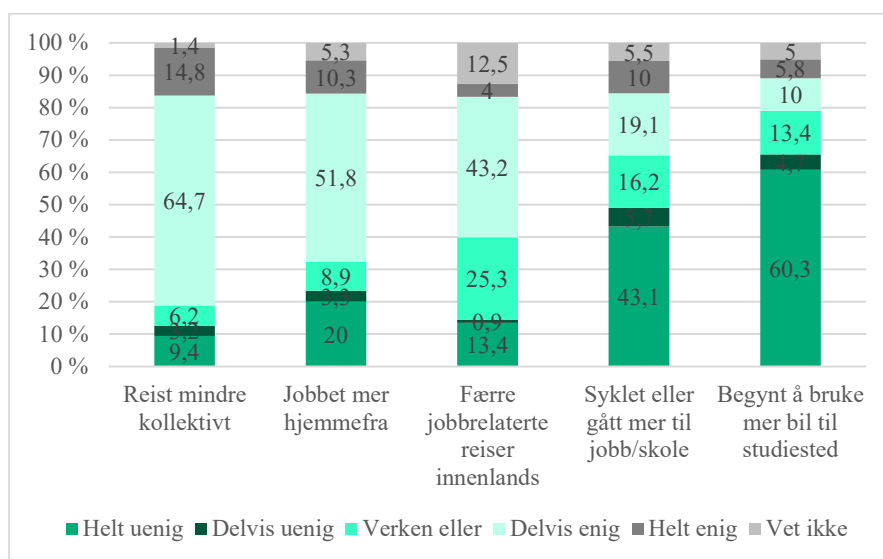
3.6 Reiser og deling under Covid-19-pandemien

Fra og med mars 2020 og de påfølgende 12 månedene fram til undersøkelsen vår ble sluttført har mange endret sine reisevaner som en følge av tiltak for å bekjempe eller dempe virkningene av Covid-19 viruset i befolkningen. I denne undersøkelsen er det ca 60 prosent som sier at dette i stor eller svært stor grad har påvirket deres daglige reisemønster, mens for 36 prosent har det hatt mindre betydning (tabell 3.6.1).

En av de viktigste endringene er at de har reist mindre kollektivt (71 prosent helt eller delvis enig) (figur 3.6.1). En spesielt viktig endring er at 62 prosent har jobbet mer hjemmefra (helt eller delvis enig). I den grad økt bruk av hjemmekontor fortsetter også etter pandemien er over, noe som over en tredjedel av respondentene forventer (figur 3.6.2) så kan det ha store konsekvenser for bolig- og næringseiendomsmarkedet, spesielt i de større byene. Vi ser også at over 30 prosent av respondentene forventer å reise mindre på ferie til utlandet i framtiden, og at det blir færre jobbreiser. Over 20 prosent forventer også å bruke mindre kollektivtransport.

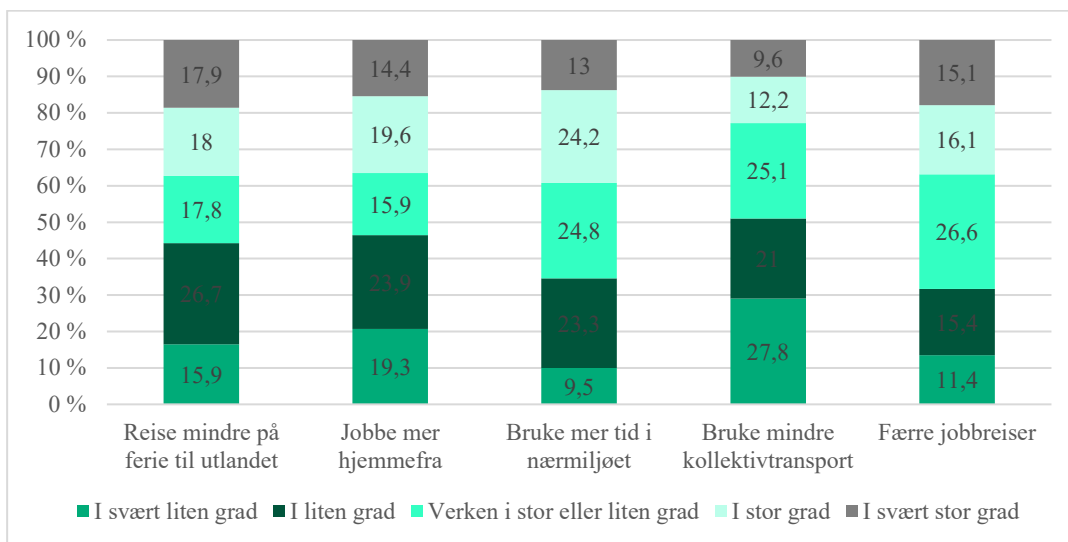
Tabell 3.6.1. I hvilken grad har Covid-19 krisen påvirket reisemønster i hverdagen?

	Frekvens	Prosent
I svært liten grad	133	15,4
I noen grad	176	20,3
I hverken stor eller liten grad	39	4,5
I stor grad	154	17,8
I svært stor grad	357	41,2
Vet ikke	4	0,5
Total	863	99,7

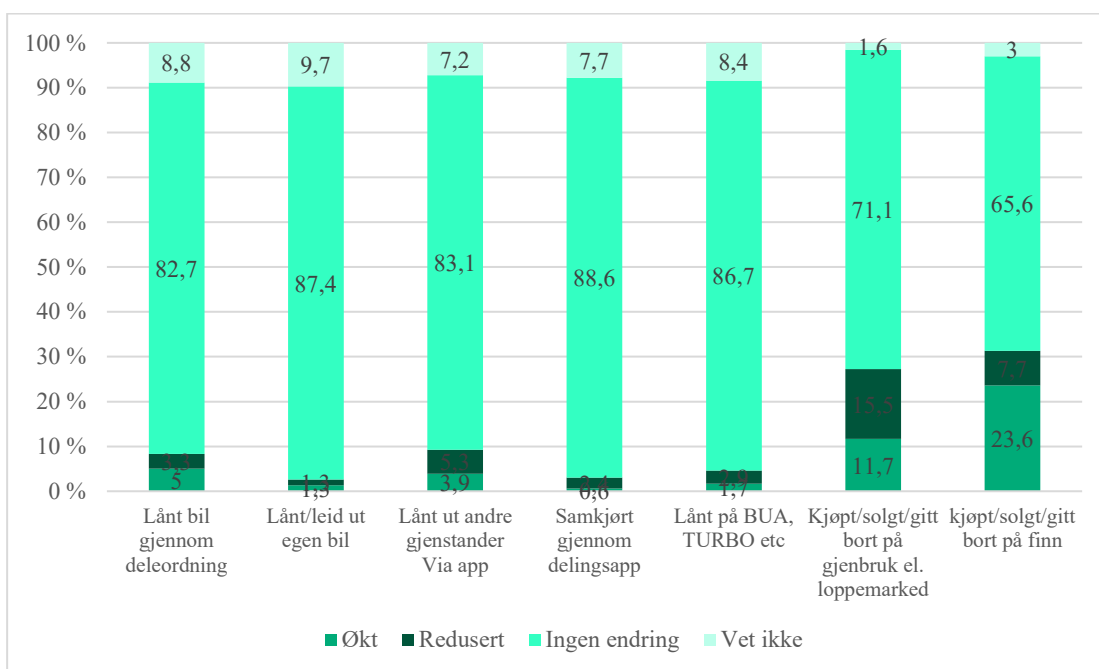

Figur 3.6.1. Betydning av Covid-19 for ulike typer reisevaner. Prosent

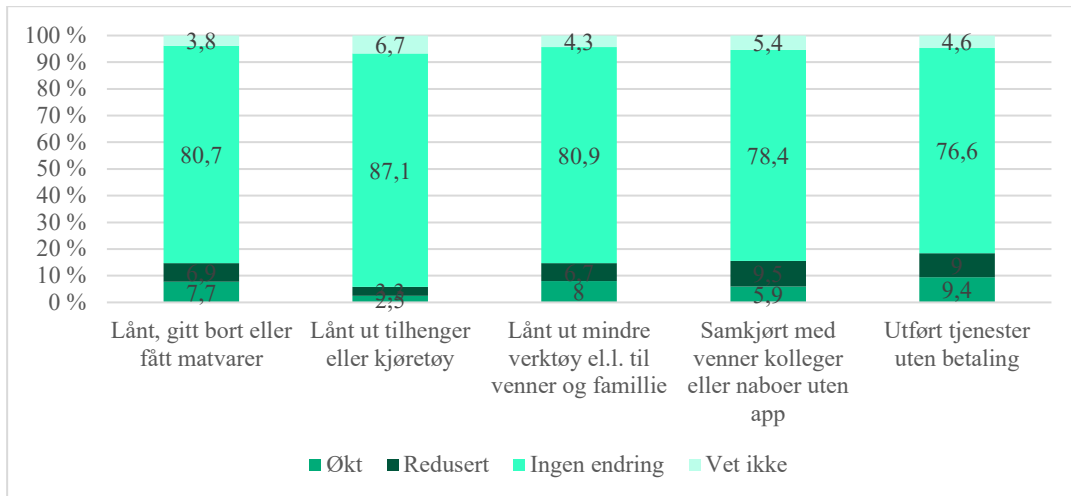
Covid-19 pandemien har i langt mindre grad påvirket bruken av ulike former for organisert deling. Over to tredjedeler (i de fleste tilfeller over 80%) oppgir at det ikke har vært noen endring i deres bruk av ulike former for formell deling (figur 3.6.2) eller uformell deling (figur 3.6.3)

Figur 3.6.2. Forventet betydning av Covid-19 for reiseaktiviteter i fremtiden. Prosent

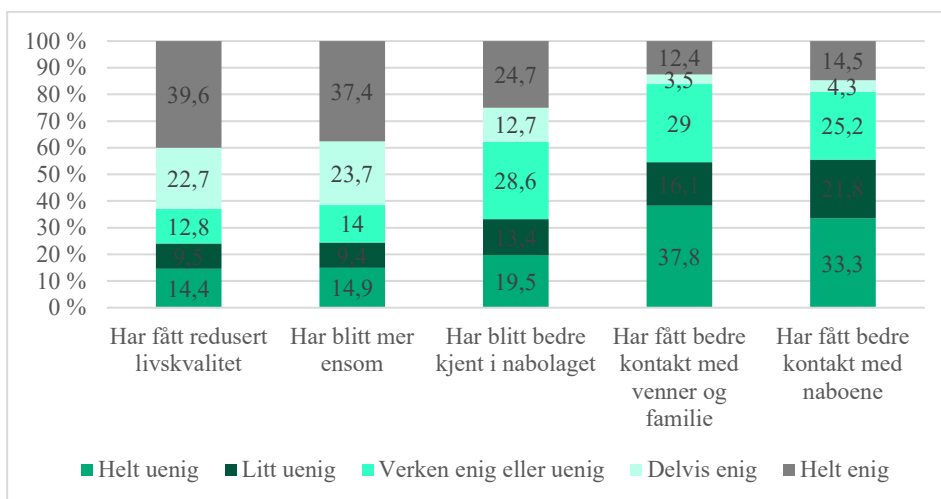
Figur 3.6.3 Betydning av Covid-19 for ulike typer organisert deling. Prosent

Figur 3.6.4. Betydning av Covid-19 for ulike typer uformell deling. Prosent

Covid-19 pandemien har hatt store negative konsekvenser også utover de direkte helseeffektene blant smittede. 62% oppgir at de har fått redusert livskvalitet som en følge av Covid-19, og omtrent like mange at de har blitt mer ensomme (helt eller delvis enige for begge spørsmål).

Når vi spør om mulige positive effekter, som at de kan ha fått bedre kontakt med venner og familie, eller med naboene, så er det flere som sier seg uenig i påstandene enn enig.

Figur 3.6.5. Betydning av Covid-19 for sosiale relasjoner og trivsel. Prosent

4 Oppsummering og konklusjon

Fra mars til april 2021 gjennomførte CICERO en spørreundersøkelse blant medlemmer i OBOS og brukere av Nabohjelp. Vi mottok 867 fullstendige og 236 ufullstendige besvarelser med en stor overvekt av kvinner og Oslobeboere. Over 60 prosent av respondentene oppgir at de har lastet ned appen Nabohjelp, men bare rundt seks prosent kan anses å være aktive brukere av appen.

Våre spørsmål om organisert og uorganisert deling avdekket av omtrent en tredjedel har deltatt på loppemarkeder det siste året, og over 40 prosent har benyttet seg av Finn.no. Svarene viser videre at det er spesielt vanlig å delta på dugnader, arrangementer uten betaling, samt å gi bort eller motta matvarer, noe over 40 prosent har gjort tidvis. Det er også slik at flere typer uformell deling er mer vanlig hos de med innvandrerbakgrunn, spesielt mat og deltakelse på felles arbeid og arrangementer uten betaling. Blant de som har lastet ned og bruker Nabohjelp, er det flere som ofte eller svært ofte låner ut verktøy og utstyr innenfor lokalområdet eller hos familie og venner, og det samme gjelder for deling av mat. Totalt 43 prosent er fornøyd med hvordan borettslagene i dag legger til rette for deling, men en av tre er ikke tilfreds, og to av tre ønsker at borettslaget skal legge bedre til rette for deling.

Det er store forskjeller i andelen som er medlem i en bildelingsordning blant de som eier bil og de som ikke gjør det: Bare 5 prosent av bileierne er medlem i en slik ordning, mens over 20 prosent av de som ikke eier bil er det. Dette viser at bildeling i stor grad benyttes som en erstatning for bil. Mulighetene for å oppskalere dette og få flere til å velge bildeling foran privatbil ser ut til å være til stede ettersom omtrent hver tredje bileier indikerer en villighet til å erstatte privatbilen med bildeling dersom det blir lagt til rette for det.

Førerløse kjøretøy kan bli et viktig element i framtidens transportsystem, men holdningene til dette mulige tilbudet spriker betydelig. Om lag 37 prosent uttrykker en interesse for å bruke førerløse kjøretøy på sine daglige reiser, men omtrent like mange er ikke interessert. Mens 20 prosent tror autonome kollektivtransporter kan bedre transporttilbudet der de bor, er nesten dobbelt så mange skeptiske til dette. 45 prosent tror imidlertid at autonome kollektivtransporter kan bidra til utslippsreduksjoner og 31 prosent at det kan løse framtidens transportbehov, men en av tre mener også at det er utrygt.

Covid-19 pandemien har i stor grad påvirker reisemønster og arbeidshverdagen. Langt over to av tre har reist mindre kollektivt, og nesten to av tre har jobbet mer hjemmefra. Over en tredjedel tror at det kommer til å fortsette å jobbe mer hjemmefra i framtiden, og over 30 prosent av respondentene forventer å reise mindre på ferie til utlandet i framtiden, og at det blir færre jobbreiser. Pandemien har i langt mindre grad påvirker bruken av ulike delingstjenester. Pandemien har hatt enorme kostnader for samfunnet, også psykososialt. 62 prosent oppgir at de har fått redusert livskvalitet som en følge av Covid-19, og omtrent like mange at de har blitt mer ensomme.

Alt i alt indikerer undersøkelsen appetitten på ulike typer samarbeidskonsum er sterk både når det gjelder uformell og formell deling. På transportområdet er det en betydelig andel som har tatt i bruk deleordninger og interessen for å trappe opp dette og bruke det som en erstatning for privatbil er til stede. Denne typen trender kan forventes å ha betydning for hva slags boområder folk ønsker, og hva slags forbruksmønster som vil utvikle seg fremover. Dette gjelder spesielt for personer i de lavere alderskategoriene.

Som vi har sett er interessen for autonome og delte kollektivtransporter til stede, men den er ikke jevnt fordelt i befolkningen. Det at skepsisen til å ta i bruk dette er minst like stor som de positive forventningene kan være en utfordring for selskaper som ønsker å ta dette i bruk fremover. Her er det antagelig viktig å etablere gode løsninger og forsøksordninger som demonstrerer nytteverdien og kan engasjement og tiltro til at dette er trygt.

I det videre arbeidet på dette området vil det være viktig å få mer kunnskap om de ulike forholdene som har betydning for folks holdninger til autonome kollektivtransporter og andre typer delt konsum som kan bidra til å redusere energibruk fra private husholdninger. Det er også viktig å få mer dybdekunnskap om hva folk tenker omkring denne typen løsninger i fremtiden, og hva som skal til for å de til å ta dette i bruk i hverdagslivet. Dette er tema som vil bli tatt opp i det videre arbeidet i forskningsprosjektene ENABLE og UPSCALE.

Vedlegg: Spørreskjema

Dette er en undersøkelse som gjøres av CICERO Senter for klimaforskning i samarbeid med OBOS blant deres medlemmer og brukere av appen Nabohjelp. Hensikten er å få vite mer om interessen for utvikling av bærekraftige transporttjenester i nærmiljøet, lokale delingsaktiviteter og betydningen av covid-19 pandemien for deling, transport og sosial delttagelse. Alle som svarer på undersøkelsen må være over 18 år.

Spørreskjemaet er en del av forskningsprosjektet ENABLE som ledes av CICERO. Du finner mer informasjon om prosjektet på denne nettsiden: <https://cicero.oslo.no/no/enableproject>

Ved å svare på undersøkelsen hjelper du oss med kunnskap om hvordan en kan utvikle boligområder med lavt klimaavtrykk og høy bokvalitet. Det tar ca 10-12 minutter å svare på undersøkelsen. Alle data fra de utfylte skjemaene er anonyme og informasjon vil ikke kunne tilbakeføres til enkeltpersoner. Prosjektet er godkjent av Norsk senter for forskningsdata (NSD). Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Alle som besvarer undersøkelsen, vil få tilbud om å bli med på trekningen av fem gavekort til en verdi av 500 kroner.

Det er frivillig å delta i undersøkelsen, og ved å klikke "ja" nedenfor samtykker du i å delta. Har du spørsmål om undersøkelsen kan du kontakte Seniorforsker ved CICERO, Tom Erik Julsrud, på følgende epost: tom.julsrud@cicero.oslo.no

Er du over 18 år og samtykker du til å delta i denne undersøkelsen?

- (1) Ja
 (2) Nei

Hvor sjelden eller ofte det siste året har du deltatt i følgende organiserte aktiviteter?

	Aldri	Ganske sjelden	Av og til	Ganske ofte	Svært ofte	Vet ikke
Lånt bil på delebilordning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Lånt ut/leid ut egen bil på lånebilordning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Lånt/ lånt ut andre gjenstander via delingsapper	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Samkjørt med personer i nabolaget organisert via en	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

	Aldri	Ganske sjelden	Av og til	Ganske ofte	Svært ofte	Vet ikke
digital plattform (som SammeVei, HentMeg, o.l.)						
Kjøpt, solgt, gitt bort eller mottatt brukte gjenstander på Finn eller andre digitale plattformer	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Kjøpt- eller gitt bort brukte klær i lokal gjenbruksordning eller loppemarked	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Hvor sjelden eller ofte har du det siste året deltatt i følgende aktiviteter blant venner, familie og naboer?

	Aldri	Ganske sjelden	Av og til	Ganske ofte	Svært ofte	Vet ikke
Lånt eller lånt ut mindre verktøy eller redskaper	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Lånt/ lånt ut tilhenger eller kjøretøy	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Gitt bort eller fått matvarer	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Lånt, eller lånt ut sportsutstyr	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Deltatt i felles arbeid eller arrangementer uten betaling (dugnader etc.)	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om deling av ulike gjenstander med andre (f.eks. biler, sykler, teknisk utstyr og sportsutstyr)?

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken uenig eller enig	Delvis enig	Helt enig	Vet ikke
Det er lønnsomt for meg	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det er sosialt, treffer nye folk	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det er vanskelig å spørre om å få låne ting	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det er spennende, morsomt eller givende i seg selv	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det bidrar til å redusere klimautslipp	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Deling via apper er vanskelig	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Deling passer best for de med dårlig råd	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Jeg liker best å eie det jeg bruker	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Mange i min bekjentskapskrets liker å dele med andre	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐

Har du lastet ned OBOS sin låneapplikasjon Nabohjelp?

- (1) Ja
 (2) Nei
 (3) Vet ikke

Hvor ofte har du benyttet Nabohjelp siste måned?

- (1) Aldri
 (2) 1-2 ganger
 (3) 3-4 ganger
 (4) 5- 6 ganger
 (5) 7 ganger eller mer
 (6) Vet ikke/husker ikke

Finnes det organiserte ordninger for å låne eller dele gjenstander i ditt borettslag, sameie eller boområde?

- (4) Ja
- (2) Nei
- (3) Vet ikke

Hvor godt synes du det er lagt til rette for deling av gjenstander og tjenester mellom beboerne i ditt borettslag, sameie eller boområde?

- (1) Svært dårlig
- (2) Dårlig
- (3) Verken bra eller dårlig
- (4) Bra
- (5) Svært bra
- (6) Vet ikke

Kunne borettslaget/sameiet/boområdet ha gjort mer for å legge til rette for mer deling?

- (4) Ja
- (2) Nei
- (3) Vet ikke

Teknologiske løsninger gjør det i dag mulig å kjøre busser og andre kjøretøy uten sjåfør. Dersom du kunne benytte deg av denne typen «selvkjørende kollektivtransporter» på dine daglige reiser; hvor interessert hadde du vært i dette?

- (1) I svært liten grad
- (2) I noen grad
- (3) Verken i stor eller i liten grad
- (4) I stor grad
- (5) I svært stor grad
- (6) Vet ikke

I hvilken grad mener du selvkjørende kollektivtransport kan bedre transporttilbudet i dit nabolag i fremtiden?

- (1) I svært liten grad
 (2) I noen grad
 (3) Verken i stor eller i liten grad
 (4) I stor grad
 (5) I svært stor grad
 (6) Vet ikke

Vennligst angi ditt syn på følgende utsagn om selvkjørende kollektivtransporter.

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken uenig eller enig	Delvis enig	Helt enig	Vet ikke
Det er utrygt	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det vil gjøre det enklere å klare seg uten egen bil	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det vil bidra til å redusere utslipp av klimagasser	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det vil aldri bli noe av	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det vil etter hvert ta over alle kollektivreiser	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det passer ikke for meg	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det vil gjøre det lettere for meg å reise dit jeg vil	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det ødelegger flyten i trafikken	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Det er noe som innføres for at transportselskapene skal spare kostnader	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
De fleste jeg kjenner synes det er spennende med selvkjørende busser og biler.	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Jeg mener selvkjørende kjøretøy kan løse mange av fremtidens transportbehov	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐

Eier du eller noen i din husholdning bil?

- (1) Ja
 (2) Nei
 (3) Vet ikke

Antall biler husholdningen eier

	0	1	2	3	4 eller flere
Bensinbil	(0) ☐	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Diesebil	(0) ☐	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Elbil	(0) ☐	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Hybrid	(0) ☐	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Annen type	(0) ☐	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

Hvor langt er det til nærmeste stoppested for offentlig transport fra der du bor?

- (1) Mindre enn 250 meter
 (2) 250-499 meter
 (3) 500 meter -1 km
 (4) 1,1-1,5 Km
 (5) 1,6 – 2 km
 (6) Mer enn 2 km
 (7) Vet ikke

Hvor hyppige avganger er det på ditt nærmeste stoppested for offentlig transport?

- (1) 6 ganger eller flere i timen
 (2) 4-5 ganger i timen
 (3) 3 i timen
 (4) 2 i timen
 (5) 1 i timen
 (6) Annenhver time
 (7) Sjeldnere
 (8) Vet ikke

Reiser du jevnlig til og fra et arbeidssted eller et studiested? (Svar "ja" dersom du vanligvis gjør det, men er forhindret for tiden på grunn av koronarestriksjoner).

- (1) Ja
- (2) Nei

Hvor langt er det til ditt arbeidssted eller studiested?

- (1) Under 5 km
- (2) 6-20 km
- (3) 21-40 km
- (4) 41 – 60 km
- (5) 61 km og mer
- (6) Vet ikke

Hvor ofte må du skifte transportmiddel om du benytter kollektivtransport til arbeidssted eller studiested?

- (1) Kan ta samme kollektivtransport helt frem
- (2) Må bytte 1 gang
- (3) Må bytte 2 ganger
- (4) Må bytte 3 ganger eller mer
- (5) Vet ikke

I de neste spørsmålene henviser "vanligvis" til situasjonen før koronapandemien inntraff.

Hvor ofte deltok du vanligvis på organiserte aktiviteter i løpet av en typisk uke (f.eks. deltagelse i foreninger, sportsaktiviteter)

- (1) Hver dag
- (2) Nesten hver dag
- (3) Av og til
- (4) Sjelden
- (5) Aldri

Hvor ofte deltok du vanligvis på uorganiserte fritidsaktiviteter i løpet av en typisk uke (f.eks møte venner, dro på konserter)?

- (1) Hver dag
- (2) Nesten hver dag
- (3) Av og til
- (4) Sjelden
- (5) Aldri

Hvor ofte kjørte eller satt du vanligvis på med privatbil til jobb eller studiested?

- (1) Hver dag
- (2) 5-6 ganger i uken
- (3) 3-4 ganger i uken
- (4) 1-2 ganger i uken
- (5) Sjeldnere
- (6) Har ikke tilgang til bil

Hvordan foregikk vanligvis dine reiser til og fra arbeid eller studiested når det gjelder reisetidspunkt?

- (1) Foregikk alltid på samme tidspunkt på døgnet
- (2) Foregikk som regel til samme tidspunkt på døgnet
- (3) Tidspunkt for reisene varierte ofte

Hvor ofte leverte/hentet du vanligvis barn, eller gjorde andre ærender på vei til eller fra arbeid eller studier?

- (1) Hver dag
- (2) Nesten hver dag
- (3) Av og til
- (4) Sjelden
- (5) Aldri

Hvor ofte brukte du vanligvis bil (kjørte eller satt på) til og fra fritidsaktiviteter?

- (1) Alltid
 (2) Nesten hver dag
 (3) Av og til
 (4) Sjelden
 (5) Aldri

Hvor ofte benyttet du deg vanligvis av følgende reisemidler?

	Hver dag	Nesten hver dag	Av og til	Sjelden	Aldri
Lån av sykkel gjennom OBOS	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Andre former for sykkeldeling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Lån av el-sparkesykler	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Er du i dag medlem av en bildelingsordning?

- (1) Ja
 (2) Nei
 (3) Vet ikke

Dersom forholdene var lagt til rette for det; kunne du tenke deg å erstatte privatbil med en bildelingsordning?

- (1) Ja
 (2) Nei
 (3) Vet ikke

Hvor godt eller dårlig stemmer følgende påstander med dine oppfatninger?

	Stemmer svært dårlig	Stemmer ganske dårlig	Stemmer verken godt eller dårlig	Stemmer ganske godt	Stemmer svært godt	Vet ikke/ikke relevant
Bil og motorsport en viktig hobby for meg	(9) ☐	(10) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐
Jeg liker å kjøre bil	(9) ☐	(10) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐

	Stemmer svært dårlig	Stemmer ganske dårlig	Stemmer verken godt eller dårlig	Stemmer ganske godt	Stemmer svært godt	Vet ikke/ikke relevant
Sykling er en viktig del av mine fritidsaktiviteter	(9) ☐	(10) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐
Jeg liker å gå lange turer i nærmiljøet	(9) ☐	(10) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐
Jeg unngår å benytte kjøretøy med fossilt drivstoff	(9) ☐	(10) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐
Det er ikke mulig å klare seg uten bensin eller dieselbil der jeg bor	(9) ☐	(10) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐
Jeg har en livsstil som gjør det nødvendig for meg å eie egen bensin- eller dieselbil	(9) ☐	(10) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐
Reiser med privatbil har liten betydning for klimaendringene.	(9) ☐	(10) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐
I fremtiden ønsker jeg å klare meg uten å eie en egen bil	(9) ☐	(10) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐

I hvilken grad har covid-19 krisen påvirket ditt reisemønster i hverdagen?

- (1) I svært liten grad
- (2) I noen grad
- (3) Verken i stor eller i liten grad
- (4) I stor grad
- (5) I svært stor grad
- (6) Vet ikke

Hvordan har dette påvirket dine vaner på følgende områder?

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken uenig eller enig	Delvis enig	Helt enig	Vet ikke
Jobbet mer hjemmefra	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Reist mindre kollektivt	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Syklet eller gått oftere til jobb eller studiested	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Begynt å bruke mer bil til og fra jobb eller studiested	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Gjennomført færre jobbrelaterte reiser innenlands	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Gjennomført færre jobbrelaterte reiser utenlands	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐

Har covid-19 krisen påvirket bruken din av noen av disse organiserte delingsløsningene, og har bruken i så fall økt eller minsket?

	Økt	Redusert	Ingen endring	Vet ikke
Lånt bil gjennom delebilordning	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Lånt ut/leid ut egen bil gjennom lånebilordning	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Lånt ut /lånt andre gjenstander via delingsapper	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Samkjørt med personer i nabolaget organisert via digitale plattformer (som SammeVei, HentMeg, o.l.)	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Kjøpt, solgt, gitt bort eller fått brukte gjenstander på Finn eller andre digitale plattformer	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Kjøpt- eller gitt bort brukte klær i lokal gjenbruksordning eller loppemarked	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐

	Økt	Redusert	Ingen endring	Vet ikke
Lånt utstyr ved gjennom frivillig organisasjon (f.eks. BUA, TURBO e.l.)	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐

Har covid-19 krisen påvirket noen av disse formene for uformell deling med familie og naboer?

	Økt	Redusert	Ingen endring	Vet ikke
Lånt eller lånt ut mindre verktøy eller redskaper	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Lånt ut tilhenger eller kjøretøy	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Lånt, lånt ut eller gitt bort matvarer	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Utført tjenester uten betaling	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Samkjørt med venner, kolleger eller naboer uten bruk av digitale apper.	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐

Hvordan tror du covid-19 krisen kan komme til å påvirke dine reiseaktiviteter i fremtiden?

	I svært liten grad	I noen grad	Verken i stor eller i liten grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Reise mindre på ferie til utlandet	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jobbe mer hjemmefra	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Bruke mer tid i nærmiljøet	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Bruke mindre kollektivtransport	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Færre jobbreiser innenlands/utenlands	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

I hvilken grad er du enig i følgende utsagn. Som følge av covid-19 krisen...?

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken uenig eller enig	Delvis enig	Helt enig	Vet ikke
Har jeg blitt mer ensom	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Har jeg fått redusert livskvalitet	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Har jeg blitt bedre kjent i nabolaget	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Har jeg fått bedre kontakt med mine naboer	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐
Har jeg fått bedre kontakt med familie og venner	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(4) ☐	(6) ☐

Hvilken av disse beskrivelsene passer best på lokalmiljøet ditt?

- (1) Folk er bare opptatt av seg selv
- (2) Folk er stort sett opptatt av seg selv
- (3) Ingen av delene
- (4) Folk er stort sett hjelpsomme
- (5) Folk prøver alltid å hjelpe hverandre

Vil du si at de fleste i ditt nærmiljø er til å stole på?

- (1) Stort sett er alle til å stole på
- (2) De fleste er til å stole på
- (3) Ingen av delene
- (4) De fleste er ikke til å stole på
- (5) Stort sett er ingen til å stole på

Hvor mange nære venner og/eller slektninger har du, som bor i lokalmiljøet ditt?

- (1) Ingen
 (2) 1-2
 (3) 3-4
 (4) 5-6
 (5) 7-8
 (6) 9-10
 (7) 11 eller flere
 (8) Vet ikke

Hvor mange personer bor det i husholdningen din

	0	1	2	3	4 eller flere
Voksne (over 18 år)	(0) ☐	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Barn (under 18 år)	(0) ☐	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

Hva regner du som din hovedbeskjeftigelse?

- (1) Arbeid
 (2) Skole/studier
 (3) Arbeidssøkende
 (4) Trygdet
 (5) Pensjonist
 (6) Annet: _____

Hvilken av disse byene bor du i, eller ligger nærmest ditt bosted?

- (1) Oslo
 (2) Bergen
 (3) Hamar
 (4) Fredrikstad
 (5) Tønsberg
 (6) Stavanger
 (7) Trondheim
 (8) Ålesund
 (9) Annet sted
 (10) Vet ikke

Hva er ditt kjønn?

- (1) Mann
- (2) Kvinne
- (3) Annet

Hva er din alder?

Hva er ditt høyeste fullførte utdanningsnivå?

- (1) Grunnskole (10-årig grunnskole, 7-årig folkeskole eller liknende)
- (2) Videregående skole (allmennfag, yrkesskole eller annet)
- (3) Universitet/høgskole med inntil 3 års varighet
- (4) Universitet/høgskole med 4 års varighet eller mer

Har du eller dine foreldre innvandret til Norge fra land utenfor Europa?

- (1) Ja
- (2) Nei
- (3) Vet ikke
- (4) Vil ikke svare

Hva er husholdningens samlede årlige inntekt før skatt?

- (1) Under 250 000
- (2) 250 000 - 499 999
- (3) 500 000 - 749 999
- (4) 750 000 - 999 999
- (5) 1 000 000 - 1 449 999
- (6) 1 500 000 og over
- (7) Vil ikke oppgi
- (8) Vet ikke

Takk for at du deltok i undersøkelsen!

Dersom du ønsker å delta i trekningen av gavekort til en verdi av 500 kroner, vennligst fyll inn kontaktdetaljer ved å trykke på denne lenken

Registrering av kontaktdetaljer skjer i et separat skjema for å unngå at dine personopplysninger kan knyttes til dine svar på undersøkelsen.

Referanser

- Amatuni, Levon, Juudit Ottelin, and Bernhard Steubing. 2020. "Does car sharing reduce greenhouse gas emissions? Assessing the modal shift and lifetime shift rebound effects from a life cycle perspective." *Journal of Cleaner Production* 2666:121869.
- Botsman, Rachel, and Roo Rogers. 2011. *What's Mine is Yours. How collaborative consumption is changing the way we live*. London: Collins.
- Brimont, Laura, Mathieu Saujot, and Oliver Sartor. 2017. "Accelerating Sustainable Mobility with Autonomous Vehicles." *The Journal of Field Actions. Special issue: Artificial Intelligence and Robotics in the City* 17:22-25.
- Ekspertutvalget. 2019. *Teknologi for bærekraftig bevegelsesfrihet og mobilitet*. Oslo: The Norwegian Government.
- Fehrer, Julia, Sabine Benoit, Lerzan Aksoy, Thomas Baker, Simon Bell, Roderick Brodie, and Malliga Marhimutu. 2018. "Future scenarios of the collaborative economy. Centrally orchestrated, social bubbles or decentralized autonomous?" *Journal of Service Management* 29(5):859-82.
- George, Cyriac, and Tom E. Julsrud. 2018. *The development of organized car sharing in Norway: 1995-2018*. Oslo: Institute of transport economics (TØI).
- Goodall, Warwick, Tiffany Dovey Fishman, and Justine Bornstein. 2017. "The rise of mobility as a service. Reshaping how urbanites get around." *Deloitte Review* (20).
- Hudson, John, Marta Orviska, and Jan Hunady. 2019. "People's attitudes to autonomous vehicles." *Transportation Research A* 121:164-76.
- Kavanaugh, A, and S Patterson. 2001. "The Impact of community computer networks on social capital and community involvement." *American Behavioral Scientist* 45(3):496-509.
- KPMG. 2018. "Fremsyn 2015 - Trender innen samferdsel frem mot 2050." https://www.vegvesen.no/fag/fokusomrader/nasjonal-transportplan/nasjonal-transportplan-2022-2033/tverretatlige-utredninger/attachment/2685759?ts=16a8d27f800&fast_title=Fremsyn+2050+%E2%80%93+Trender+innen+samferdsel+frem+mot+2050+-+KPMG.pdf.
- Kruize, Hanneke, Nina van der Vliet, Brigit Staatsen, and Ruth Bell. 2019. "Urban Green Space: Creating a Triple Win for Environmental Sustainability, Health, and Health Equity through Behavior Change." *Int. J. Environ. Res. Public Health* 16(4403).
- Saujot, Mathieu, Laura Brimont, and Oliver Sartor. 2018. "A dashboard for sustainable autonomous mobility." *IDDRI - Policy brief*.
- Schoettle, B., and M. Sivak. 2014. "A survey of public opinion about autonomous and self-driving vehicles in the U.S., the U.K., and Australia, Michigan, USA." <https://deepblue.lib.umich.edu/handle/2027.42/108384>.
- Wahlen, S., and M. Laamanen. 2017. "Collaborative Consumption and Sharing Economies." Pp. 94-105 in *Routledge Handbook of Consumption*, edited by M. Keller, T. Halkier, T. Wilska, and M. Truninger. Oxford: Routledge.
- Ydersbond, Inga Margrete, Heidi Auvinen, Anu Tuominen, Nils Fearnley, and Jørgen Aarhaug. 2020. "Nordic Experiences with Smart Mobility: Emerging Services and Regulatory Frameworks." *Transportation Research Procedia* 49 (2020) 130-144 49:130-44.
- Aarhaug, Jørgen. 2017. "Bare Ma(a)S? – Morgendagens transportsystem i storbyregioner?" *Transportøkonomisk institutt TØI rapport* 1578/2017.